

INFORMACJA PRASOWA

Właśnie zakończyła się II edycja eduprogramu z charakterem OCALIMY ŚWIAT (OŚ). Wzięło w niej udział blisko 17 000 uczniów i uczennic oraz ponad 400 edukatorów i edukatorek z 219 placówek ze 172 miejscowości w całym kraju. Poznajcie uczestników i uczestniczki Programu OŚ nagrodzonych w konkursie na najlepszy projekt proekologiczny, którzy dzielnie ratowali świat w roku szkolnym 2023/2024!

Organizatorem Programu OŚ jest Fundacja „ABCXXI – Cała Polska czyta dzieciom”, jego Partnerem Merytorycznym – Fundacja WWF Polska, a Partnerami Strategicznymi: ING Bank Śląski S.A. oraz Visa. Patronat honorowy nad programem objęła Biblioteka Narodowa.

OCALIMY ŚWIAT to program będący odpowiedzią na narastający niepokój najmłodszych o los naszej planety. Topniejące lodowce, wycinki lasów tropikalnych, tornada i powódzie, pożary i susze, góry śmieci na lądzie i w oceanie, wymieranie wielu gatunków zwierząt – to coraz częstsze przekazy i obrazy w telewizji, prasie, internecie. Nie są to tylko doniesienia z bieguna i dalekiej Amazonii. Zatrucie Odry, powódzie, upały i susze w naszym kraju pokazują, że katastrofa ekologiczna jest na wyciągnięcie ręki. Młodzi ludzie chcą jej zapobiec, a rolą nas, dorosłych, jest wskazanie im sposobów, jak to zrobić. Temu właśnie służy nasz eduprogram!

Program OCALIMY ŚWIAT jest skierowany do uczniów i uczennic szkół podstawowych na wszystkich poziomach nauczania, w klasach: I–III, IV–VI oraz VII–VIII. Może być też realizowany w bibliotekach i innych placówkach.

Jego wyjątkowość polega na połączeniu komponentów: **ekologicznego, moralnego i cyfrowego, uzupełnionych o wymiar literacki (w postaci opowiadań o problemach moralnych w kontekście ekologii) oraz społeczny.** Po lekturze opowiadań i zajęciach warsztatowych na temat problemów ekologicznych i uniwersalnych wartości moralnych (takich jak szacunek, odpowiedzialność czy mądrość) uczniowie przeprowadzają własne projekty proekologiczne na rzecz otoczenia i lokalnej społeczności. Do realizacji swoich działań i ich promocji mogą wykorzystać zaproponowane narzędzia cyfrowe. Na potrzeby Programu wydaliśmy serię trzech zbiorów opowiadań OCALIMY ŚWIAT wydanych przez Wydawnictwo Prószyński i S-ka: „Oddech smoka” (klasy I-III), „Latający talerz” (klasy IV-VI), „Sieci widmo” (klasy VII-VIII).

Transmisja Finału II edycji Programu OCALIMY ŚWIAT (14.06.2024) dostępna jest na: <https://www.youtube.com/watch?v=3IEPStPC6N0&t=3s>

Poniżej przedstawiamy projekty proekologiczne nagrodzone w II edycji Programu OCALIMY ŚWIAT:

GRAND PRIX

**Miejska Biblioteka Publiczna w Szprotawie - Filia w Długiem, woj. lubuskie
projekt „Krótkie życie ubrań”**

Projekt kompleksowo odpowiada na problem globalnej nadprodukcji odzieży. Czwartoklasiści ze Szprotawy najpierw zgłębili kwestię konsumpcjonizmu ze szczególnym uwzględnieniem problemu *fast fashion*, a następnie przekuli zdobytą wiedzę w działanie – uszyli maskotki z niepotrzebnych resztek materiałów, stworzyli unikatowe karty recyklingowe do teatrzyku kamishibai oraz sam teatrzyk, który później zaprezentowali uczniom młodszych klas. Na zakończenie projektu uczniowie napisali i zarapowali piosenkę „Krótkie życie ubrań”.

Prezentacja: <https://www.youtube.com/watch?v=bh8AjQihPy0>

I NAGRODA (ex aequo)

Zespół Szkół Specjalnych nr 1 w Kielcach, woj. świętokrzyskie projekt „Planetarne śniadanie”

Kieleccy uczniowie przygotowali bardzo szeroki projekt, dotyczący diety planetarnej, najpierw jednak dokładnie zapoznali się z jej celem i zasadami. Stworzyli listę zasad dietetycznych, które pozwalają z szacunkiem traktować zasoby naszej Planety, a następnie podzielili się nimi z innymi uczniami. W ramach projektu sami wyhodowali szczypiorek oraz wybrali się na ekologiczne zakupy. Z zakupionych i wyhodowanych samodzielnie produktów przygotowali śniadanie planetarne.

Prezentacja: <https://www.youtube.com/watch?v=remDHRzsRgQ>

Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Sobótce, woj. dolnośląskie projekt „Świat ocalamy, o pszczoły dbamy”

Projekt dziewcząt z Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Sobótce bardzo kompleksowo przedstawia rolę pszczół w ekosystemie oraz sposoby na ochronę owadów przed zagrożeniami. Uczestniczki projektu szczegółowo zgłębiły temat, a uzyskaną wiedzę podzieliły się z dziećmi z lokalnego przedszkola. Dziewczeta skupiły się nie tylko na sferze teoretycznej, ale również praktycznej, same zbudowały i zainstalowały domki dla owadów oraz przygotowały nowe nasadzenia roślin miododajnych. Napisały również angażującą najmłodszych historię pszczoły oraz piosenkę o życiu Pszczoły Słodkiej.

Prezentacja: https://www.youtube.com/watch?v=fLLSp7c_wKs&t=1s

II NAGRODA (ex aequo)

Zespół Szkół Specjalnych w Erminowie, woj. mazowieckie projekt „Ekofurka”

W ramach projektu skupionego wokół szeroko pojętej potrzeby ochrony przyrody uczniowie przygotowali ekopiknik – wydarzenie mające na celu propagowanie konieczności dbania o otaczającą przyrodę. Brali również udział w warsztatach tworzenia naturalnych ekosystemów w szkole oraz sami produkowali bomby nasienne z nasion i ziemi oraz sadzili rośliny odpowiednie dla danego sezonu. Dzięki udziałowi w projekcie na terenie szkoły powstał sad, a inicjatywa Ekopikniku została na stałe wpisana w coroczny kalendarz wydarzeń.

Prezentacja: <https://www.youtube.com/watch?v=9HljdfOtFPc>

Szkoła Podstawowa Milenium im. Jana Pawła II w Popowie Kościelnym, woj. wielkopolskie projekt „Zielony Zakątek”

Poza szeroko zakrojoną promocją alternatywnych źródeł energii i zachowań proekologicznych w codziennym życiu, uczennice i uczniowie w ramach projektu zmodernizowali szkolny zielony zakątek, który jest przestrzenią do edukacji ekologicznej i rekreacji dla wszystkich szkół w gminie. Osoby uczestniczące w projekcie postawiły na współpracę, zapraszając do niej ważne lokalne instytucje – i tak w realizację projektu włączyła się Ochotnicza Straż Pożarna w Popowie Kościelnym, lokalne leśnictwa czy Gnieźnieńska Szkoła Wyższa Millenium.

Prezentacja: <https://www.youtube.com/watch?v=qzlegKRL4e8>

Szkoła Podstawowa nr 5 w Zgierzu, woj. łódzkie projekt „Co możemy zrobić dla Ziemi”

W ramach projektu, w którym wzięli udział uczniowie i uczennice klas IV-VI, odbyła się ekologiczna gra terenowa, w której osoby uczestniczące miały za zadanie poznać i użyć w praktyce zasady poprawnej segregacji odpadów. Odbyły się także warsztaty z recyklingu w punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów. Co piątek uczniowie i uczennice organizowali i jedli śniadania złożone ze zdrowych przekąsek, a dodatkowo w szkole zorganizowano konkurs na ekofilm, którego zwycięzca pokazał, jak sam dba o środowisko w codziennym życiu. Brawo! Takie działania mogą służyć za wzór innym!

Prezentacja: <https://www.youtube.com/watch?v=VRoOvW2PK3E>

Szkoła Podstawowa nr 4 im. Janusza Korczaka w Świebodzicach, woj. dolnośląskie projekt „My, Ekodzieci mówimy NIE dla śmieci”

Projekt skupia się wokół tematu segregacji odpadów. Uczniowie zorganizowali zbiórkę elektrośmieci, przygotowali karcianą grę edukacyjną *Ekopiotruś* uczącą zasad segregacji przez zabawę. Poza

segregacją projekt objął także inne obszary, takie jak potrzeba zalesiania i szacunek dla istniejących lasów, istota dbania o pszczoły i ich rolę w ekosystemie. Uczniowie wzięli też udział w warsztatach krawieckich – w ramach upcyklingu odzieży pod okiem lokalnego klubu seniora.

Prezentacja: <https://www.youtube.com/watch?v=C8uAXtuUFIY>

III NAGRODA (ex aequo)

Biblioteka Publiczna Gminy Brudzew, woj. wielkopolskie projekt „EKOkoperki ratują świat”

Uczniowie w ślad za bohaterami jednego z opowiadań z serii OCALIMY ŚWIAT – „Dobra wróżka i porządek świata” Macieja Wojtyszki – założyli własny ekologiczny ogródek, w którym hodowali koperek i rukolę. Samodzielnie uszyli również torby zakupowe ze skrawków materiału, a następnie rozdawali je mieszkańcom Brudzewa, promując ekologiczne nawyki w życiu codziennym.

Prezentacja: <https://www.youtube.com/watch?v=k1SvDNI6qJM&t=2s>

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Elblągu, woj. warmińsko-mazurskie projekt „Przyroda – nasz sąsiad”

Projekt miał charakter lokalny. Jego głównym celem było uświadomienie, jak duży jest związek człowieka z otaczającą go naturą. Uczestnicy poznawali okoliczne parki i lasy, a także wspierali ich mieszkańców, np. budując samodzielnie karmniki dla ptaków oraz domki dla owadów.

Prezentacja: <https://www.youtube.com/watch?v=y0Bie0R9-Vc>

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Jana Brzechwy w Łowiczu, woj. łódzkie projekt „Dobrze jemy, bo niczego nie marnujemy”

Uczestnicy projektu skupili się na problemie marnowania żywności. W toku projektu stworzyli książkę kucharską z przepisami, w których wykorzystywali produkty, które bardzo często mamy w lodówce. W czasie zajęć praktycznych gotowali potrawy na bazie wcześniej zaplanowanych przepisów. Uczestnicy nauczyli się również, jak przechowywać żywność, aby można było korzystać z niej jak najdłużej.

Prezentacja: <https://www.youtube.com/watch?v=49NVQwyb56w>

WYRÓŻNIENIA

Gminna Biblioteka Publiczna w Gidlach, woj. łódzkie projekt „Ocalimy Świat”

Projekt został oparty o opowiadania z serii OCALIMY ŚWIAT – „Oddech smoka” Tomasza Samojlika (uczniowie na jego podstawie pogłębiali wiedzę, dotyczącą globalnego ocieplenia) oraz „Lemur z Madagaskaru” Elizy Piotrowskiej (opowiadanie było punktem wyjścia do przeprowadzenia zajęć o egzotycznych zwierzętach). Z książek Ewy Nowak „Porwanie jeża Eliasza” oraz „Reginka szuka domu” uczestnicy dowiedzieli się również, jak wygląda życie jeży oraz jak chronić pszczoły. W ramach zajęć praktycznych przygotowali znaki, które mają chronić siedliska jeży.

Prezentacja: <https://www.youtube.com/watch?v=JSUkGD2tGr8>

Szkoła Podstawowa nr 1 w Goleniowie, woj. zachodniopomorskie projekt „Zielona Biblioteka”

W ramach projektu uczniowie postanowili zazielenić przestrzeń biblioteki, hodując rośliny doniczkowe. Zrobili doniczki z konserw, w których posadzili sadzonki roślin. Następnie sprzedali rośliny, a pozyskane środki przeznaczyli na wsparcie zwierząt z okolicznego schroniska.

Prezentacja: <https://www.youtube.com/watch?v=zXdlv0nKJE5>

Szkoła Podstawowa w Łazach, woj. mazowieckie projekt „Razem ocalimy świat i uratujemy zwierzęta zagrożone wyginięciem”

W ramach projektu uczniowie przeprowadzili szereg działań. Jednym z nich była sprzedaż własnoręcznie wykonanych papierowych krokusów, z której pieniądze zostały przeznaczone na symboliczną adopcję ośmiu zwierząt. Do realizacji wielu działań w projekcie uczniowie wykorzystali narzędzia cyfrowe, które poznali w ramach projektu.

Prezentacja: <https://www.youtube.com/watch?v=L3PSdprHjTc>

**Szkoła Podstawowa nr 2 w Nowej Soli, woj. lubuskie
projekt „Bombonierka dla owadów”**

Uczniowie stworzyli przy użyciu bomb nasiennych łąkę kwietną, aby przyciągnąć owady na teren szkoły i móc obserwować ich życie.

Prezentacja: <https://www.youtube.com/watch?v=HniZrk42Xkg>

**Szkoła Podstawowa w Rudniku, woj. lubelskie
projekt „Segregujemy śmieci – ocalimy świat”**

Uczestnicy skupili się na przyswojeniu zasad prawidłowej segregacji odpadów. Aby ułatwić ich zapamiętanie, stworzyli pięć chwytliwych wierszyków dedykowanych pięciu głównym pojemnikom na odpady.

Prezentacja: <https://www.youtube.com/watch?v=eTbFvBNKObA>

Organizator II edycji Programu OŚ: Fundacja ABCXXI – Cała Polska czyta dzieciom

Patronat honorowy: Biblioteka Narodowa

Partner merytoryczny: Fundacja WWF Polska

Partnerzy strategiczni: ING Bank Śląski S.A. oraz Visa

Rada honorowa Programu OŚ:

- prof. dr hab. Tadeusz Gadacz – filozof, recenzent fundacyjnej książki „Z dzieckiem w świat wartości”
- Małgorzata O’Shaughnessy – b. Dyrektora Generalna Visa CEE, członkini Rady Honorowej Fundacji „ABCXXI – Cała Polska czyta dzieciom”
- prof. dr hab. Jacek Pyżalski – pedagog, badacz, specjalista od zastosowania przez młodzież narzędzi cyfrowych
- dr Marzena Żylińska – pedagog, autorka książki „Neurodydaktyka”, założycielka ruchu „Budząca się szkoła”

Ambasadorzy Programu OŚ:

- Krystyna Czubówna – lektorka, dziennikarka, prezenterka programów informacyjnych, jej głos kojarzymy najbardziej z filmami przyrodniczymi
- Grzegorz Kasdepke – autor książek dla dzieci i młodzieży
- Agnieszka Kobus-Zawojska – wioślarka, srebrna medalistka olimpiady w Tokio w 2021 r. oraz medalistka olimpiady w Rio de Janeiro w 2016
- Joanna Racewicz – dziennikarka, prezenterka telewizyjna i radiowa
- Dorota Sumińska – lekarz weterynarii, psycholog zwierzęcy, publicystka, autorka książek i propagatorka dobrego traktowania zwierząt
- dr hab. Tomasz Samojlik – pracownik Instytutu Biologii Ssaków Polskiej Akademii Nauk w Białowieży, badacz historii przyrodniczej Puszczy Białowieskiej, autor książek i komiksów dla dzieci i młodzieży popularyzujących wiedzę nt. przyrody i ekologii

Patroni Medialni: Onet, Wyborcza.pl, Grupa Cogito, Radio dla Ciebie, Librus, Sygnał, Szkoła

Współpraca: Młodzieżowy Strajk Klimatyczny, NaturBornholm,

Wsparcie: Prószyński i S-ka

Więcej informacji o Programie OŚ: www.ocalimyswiat.pl

Kontakt dla mediów: Julia Walewska – 604 112 765, Magda Zawartka – 793 008 892,
promocjacpcd@gmail.com